

ŽELEZIARNE
PODBREZOVÁ

PODBREZOVAN 16

Dvojtyždenník Železiarní Podbrezová a.s. | ročník LXIV | vyšlo 8. augusta 2008

Dnes v čísle:

1 Euro sa blíži

2 Bilancia za júl

3 Polročná úrazovosť

4 V lete za snehom

5 Spoločenská rubrika

6 Aktuálne zo športu

Rozširujeme výrobu na juh Európy

V zasadačke riaditeľskej budovy sa 30. júla stretli zástupcovia vedenia akciovej spoločnosti Železiarní Podbrezová, aby novinárom predstavili novú akvizíciu. Tlačová konferencia popredného zamestnávateľa na strednom Slovensku vzbudila pozornosť novinárov, ktorí sa mohli presvedčiť, že Železiarne Podbrezová urobili ďalší krok k upevneniu svojej pozície na trhu. Informácie o rozšírení podnikateľských aktivít poskytli - predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Ing. Vladimír Soták, podpredseda predstavenstva a ekonomický riaditeľ Ing. Marian Kurčík, člen predstavenstva a výrobný riaditeľ Ing. Vladimír Zvarík, ktorých doplnil Ing. Drahomír Ďurčenka z odboru ekonomického plánovania, budúci člen manažmentu novej akvizície, ktorou sa odkúpením 65 percentného podielu stala španielska spoločnosť Transformaciones Metalúrgicas, s.a. (TRANSMESA). Akciová spoločnosť Železiarne Podbrezová sa zároveň stali aj vlastníčkami 82 percentného podielu akcií dcérskej spoločnosti TAP Tubos de Acero de precisión, S.L.

Transformaciones Metalúrgicas, s.a. (TRANSMESA), na predmestí Barcelony.

Z podpisu zmluvy

So spomínanou spoločnosťou rokovalo naše vedenie už takmer rok a 23. júla došlo ku konečnému odkúpeniu väčšinového podielu tejto rentabilnej spoločnosti.

Skupina vznikla v roku 1944 v Barcelone a v roku 1975 sa

presťahovala do Premiá de Mar, súčasného sídla na predmestí španielskej metropoly. V roku 1998 postavila novú továrňu v San Ramone. V súčasnosti v nej pracuje 179 stálych zamestnancov. Využívajú aj služby pracovných agentúr,

prostredníctvom ktorých dnes v spoločnosti pracuje 16 dočasných zamestnancov. Španielska spoločnosť rozšíri portfólio výrobkov ŽP Group v oblasti výroby presných za studena ťahaných oceľových rúr priemeru od 4 do 100 milimet-

rov, s hrúbkou steny 0,5 až 10 milimetrov, vo výrobných dĺžkach 4 až 12 metrov. Technológia spoločnosti umožňuje dodávky vo forme zvitkov v dĺžkach 60 - 400 m.

Skupina počas svojho pôsobenia na hutníckom trhu získala spokojných zákazníkov v USA, Francúzsku, Egypte, Portugalsku, Nemecku, ako aj na domácom trhu, v automobilovom a zbrojárom priemysle, vo výrobe motocyklov, poľnohospodárskych strojov, domácich spotrebičov a prostredníctvom veľkoobchodu aj v ďalších

odvetviach. Prvou našou realizovanou investíciou, po vstupe do spoločnosti, bol podpis zmluvy o kúpe nehnuteľnosti od spoločnosti TAGEM. Uvedená nehnuteľnosť predstavuje automatizovaný sklad hotovej výroby so súčasnou kapacitou 5 000 ton, v Premiá de Dalt, vzdialený približne jeden a pol kilometra od Premiá de Mar. V krátkom čase uvažujeme s jeho využitím v rámci distribučnej siete ŽP GROUP, čo prispeje k zlepšeniu logistiky predaja našich výrobkov na okolitých trhoch. *M. Jančovič*

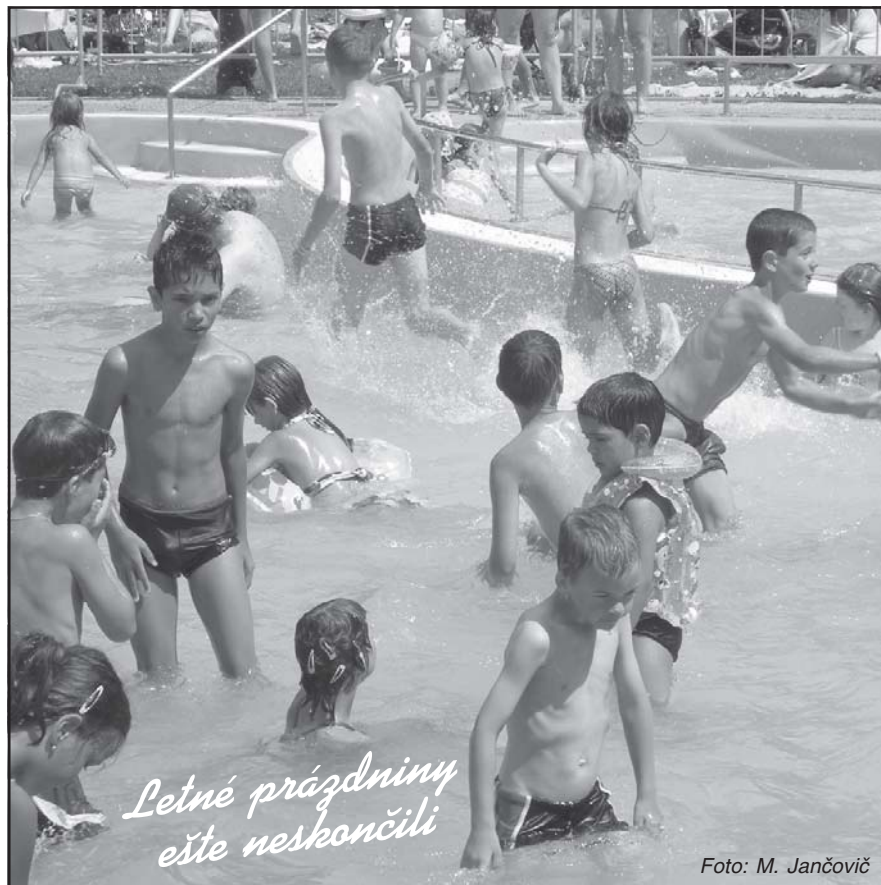
Letné prázdniny ešte neskončili

Foto: M. Jančovič

Dochádzkový systém ako nástroj riadenia

Rozšírenie funkcionality dochádzkového systému sa začalo realizovať už v roku 2007, prvou etapou. V decembri bola vykonaná úprava jeho funkčnosti, implementácia turniketov v novom a rozšírenie počtu čítacích zariadení a výmena identifikačných kariet zamestnancov za multifunkčné, umožňujúce bezhotovostný platobný styk v kantínach

nielen na stravu, ale aj na doplnkový sortiment, ktorý zamestnávateľ úveruje v priebehu mesiaca. Po ukončení prvej etapy, s platnosťou od 1. januára, bolo vydané Rozhodnutie č. 3/2008 predsedu Predstavenstva ŽP a.s. – odovzdanie vyššej verzie dochádzkového systému ŽP a.s., do testovacej prevádzky. Za Železiarne Podbrezová a.s. a za ŽP Informatika

bol menovaný riadiaci a realizovaný tím, ktorý zabezpečoval plnenie úloh stanovených v tomto rozhodnutí.

Testovanie nových kariet a novoinštalovaných čítacích zariadení prebiehalo v mesiacoch január až marec 2008. Počas neho musela byť do systému zapracovaná zmena aplikačnej logiky, z dôvodov určenia všetkých možných variantov pri prechode cez čítacie zariadenia a turnikety, na základe poznatkov z testovania a pripomienok jednotlivých útvarov.

Základnou myšlienkou testovania rozšíreného dochádzkového systému bolo, aby sme v spolupráci s odbornými útvarmi našli vhodné časové limity pre prechody zamestnancov tak, aby mali dostatok času na očistu, ale

(Pokrač. na 3. str.)

EURO - INFO

AKO SPOZNÁTE, ŽE EUROBANKOVKA NIE JE FALZIFIKÁT?

Venujete pozornosť eurovým bankovkám a minciam v obchode alebo v reštaurácii v zahraničí? Mali ste vždy istotu, že prijaté bankovky sú pravé? Táto otázka sa stáva stále aktuálnejšou a v prípade zavedenia eura na Slovensku v roku 2009 sa nás bude bytostne dotýkať.

Hoci pri výrobe papiera a tlačí eurových bankoviek boli použité viaceré ochranné prvky, falšovateľom stačil krátky čas na to, aby postupne začali dávať do obehu stále kvalitnejšie falzifikáty eurových bankoviek. Kým v začiatkoch boli zaradené do 3. stupňa nebezpečnosti, v súčasnosti sa stále viac objavujú aj falzifikáty v 2. stupni nebezpečnosti.

Takže, na čo sa treba zamerať pri eurových bankovkách, aby ste mali istotu, že v rukách držíte pravú bankovku?

Medzi ochranné prvky, ktoré môžete skontrolovať bez použitia špeciálnych prístrojov, čiže len hmatom alebo zrakom, patria:

- **papier** používaný na bankovky sa vďaka bavlneným vláknam a ostatným nevyhnutným prísadám vyznačuje vysokou pevnosťou a ohybnosťou. Doteraz sme sa pri rôznych menách stretávali s bielou, prípadne smotanovou farbou papiera. Všimli ste si, že pri eurových bankovkách má papier pri každej nominálnej hodnote iný farebný odtieň korešpondujúci s farbou, ktorou je vytlačený hlavný obrazec? Doteraz zachytené falzifikáty sa vyznačujú horšou kvalitou papiera a nedodržaním jeho farebnosti,

- z tlačových techník si najľahšie hmatom, ako vystupujúce linky z plochy papiera, overíme **tlač z hĺbky** (hĺbkotlač), ktorou sú vy-

tlačené jazykové mutácie ECB, hlavný obrazec, a na 200 EUR a 500 EUR linky pre slabozrakých. Na falzifikátoch je táto technika nahradená tlačou z plochy (ofset), farebnou fotokopírkou alebo je nekvalitne napodobnená (niektoré falzifikáty 2. stupňa nebezpečnosti), a preto nahmatane vystupujúcich liniek nie je možné alebo len slabo rozpoznateľné,

- v kupóne sa nachádzajú dva viditeľné **vodoznaky**. Ak bankovku podržíme proti svetlu – stupňový motív okna alebo brány súvisiaci s tlačným obrazcom a vysoko svetlá nominálna hodnota. Tretí vodoznak, najmenej viditeľný, je umiestnený v potlačenej časti bankovky a tvoria ho striedajúce sa svetlé a tmavé, rôzne široké stĺpce. Kvalita napodobenia vodoznakov na falzifikátoch sa stále zlepšuje – pri 2. stupni nebezpečnosti sú v niektorých typoch vodoznaky celkom kvalitne napodobené.

- **ochranný prúžok**, obsahujúci mikrotexť EURO a príslušnú nominálnu hodnotu, je celý zabudovaný do papiera. O jeho prítomnosti sa môžeme presvedčiť priehľadom proti svetlu. Falšovatelia zvládli jeho napodobenie na celkom dobrej úrovni,

- **súťažná značka** sa nachádza v hornej časti kupónu a prvý pohľad pripomína nedokončený obrazec. V priehľade proti svetlu sa však linky z prednej a zadnej strany bankovky spoja a vytvoria číselnú nominálnu hodnotu. Hoci sa tento ochranný prvok javí ako jednoduchý, vo väčšine prípadov majú falšovatelia veľký problém dosiahnuť stopercentnú presnosť vzájomného doplnenia liniek na prednej a zadnej strane,

- **hologram** sa na eurových bankovkách nachádza v dvoch

vyhotoveniach - ako prúžok na nomináloch 5, 10, 20 EUR (na každom nominále má prúžok iné okraje), alebo ako medailón na vyšších nomináloch - 50, 100, 200 a 500 EUR (tvar medailónu je rôzny na každom nominále). Na hologramoch sa na farebnom podklade nachádza zobrazená nominálna hodnota, znak eura a na medailónových hologramoch aj motív okna alebo brány, ktorý je na bankovke vytlačený, o čom sa môžeme presvedčiť otáčaním bankovky a tým menením uhla dopadu svetla na hologram. Kvalita falšovanej hologramov sa rýchlo zlepšuje. Falzifikáty, zaradené do 2. stupňa nebezpečnosti, mali už na hologramovej fólii nasnímané

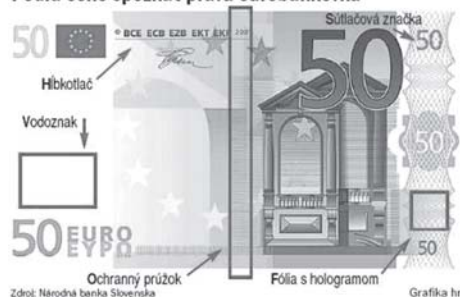
obrazce nominálnej hodnoty, znak eura a aj okná alebo brány - našťastie nie vo veľmi vysokej kvalite,

- **opticky variabilná farba** je použitá pri nomináloch 50, 100, 200 a 500 EUR, na zadnej strane bankovky. Pri zmene uhla dopadu svetla na bankovku sa farba nominálu mení z purpurovofialovej na olivovozele- ný. Pri európskych menách tento ochranný prvok dlho odolával falšovateľom, po zavedení eura sa falšovatelia snažia zvládnuť aj tento ochranný prvok. Preto si treba zapamätáť farebnú kombináciu zmeny farieb,

- **irizujúci pruh** sa nachádza na zadnej strane a len na nižších nomináloch - 5, 10 a 20 EUR. Je lepšie viditeľný pri nakláňaní bankovky, keď sa v pruhu dajú rozoznať označenia nominálnej hodnoty a znak eura. Vzhľadom na to, že je to nenápadný ochranný prvok, často nie je napodobený, príp. v horšej kvalite,

- umiestnenie **mikrotextov** závisí od nominálnej hodnoty. Na každej bankovke sú použité tak na prednej strane, ako aj na zadnej strane. Kvalita napodobenia je najmä pri 2. stupni veľmi dobrá.

Podľa čoho spoznať pravú eurobankovku

eurosúťaž * eurosúťaž * eurosúťaž

Žrebujeme v každom čísle

Našu rubriku o euromene čítate už desať mesiacov a z vašich ohlasov je zrejmé, že aj zaujala. Rozhodli sme sa preto pripraviť na uvedenú tému aj čitateľskú súťaž. V každom z nasledujúcich čísel novin nájdete súťažnú otázku, na ktorú pošlete svoju odpoveď do desiatich dní od vydania čísla. Po každom kole bude víťaz odmenený vecnou cenou a na záver, v decembri, vyžrebovanému riešiteľovi všetkých kôl venuje hlavnú cenu Ing. Marian Kurčik, podpredseda Predstavenstva a ekonomický riaditeľ ŽP a.s.

V 1. kole správne odpovedali tí, ktorí uviedli, že euromena má sedem bankoviek. Cenu, ktorú venoval riaditeľ ŽP Gastro servis-u Jozef Krella, si víťaz žrebovania Matej Maškara z Edu môže prevziať v redakcii.

2. Otázka: **V koľkých vyhotoveniach sa vyskytuje na euromene hologram?**

€ Kupón č. 2

Odpoveď: .....
Meno a priezvisko: .....
Útvar: .....
Kontakt: .....

naša anketa ■ naša anketa ■ naša anketa ■ naša anketa ■ naša anketa

Máte doma počítač a využívate aj internet?

Zhovárala sa: O. Kleinová
Foto: V. Kúkolová

Eva VENGEROVÁ, zvarovňa rúr veľkých priemerov
- Máme doma počítač, aj internet. Dcéra študuje, počítač využíva hlavne ona, ale niekedy si sadám k internetu aj ja a hľadám rôzne zaujímavosti.

Ing. Silvia CHOUTKOVÁ, odbor ekonomických informácií a rozborov
- Ja robím s počítačom v práci a tak doma už len nevyhnutné úkony, ako je zaplatenie účtov..., a potom už sadám k počítaču len s deťmi pre zábavu.

Ján SLABEJ, odbor obrany a ochrany
- Mám počítač asi pol roka, využívame ho všetci. Cez internet čítam aktuálne správy zo sveta, nachádzam rôzne zaujímavosti, internet banking zatiaľ nevyužívam.

Rastislav PROŠOVSKÝ, energetika
- Počítač mám doma už zo päť rokov. Aj internet mám, používam ho dosť často, slúži mi najmä na získavanie zaujímavých informácií zo sveta.

Milan REZSÖFI, oceliareň
- Samozrejme, počítač je už súčasťou nášho života. Dcéra žije na Kréte, internet využíva hlavne na komunikáciu s ňou, čítam správy...

VÝROBNÁ OBLASŤ

Oceliarené svoje výrobné mesačné úlohy nespĺnila. Aj v tomto mesiaci pokračoval zvýšený dopyt po plynulo odlievaných oceľových blokoch zo strany externým odberateľov. Po zhodnotení aktuálnych zásob valcovne bezšvíkových rúr bol ku koncu mesiaca dodatočne zaradený ďalší profil, ktorý ukrojil z čistého pracovného času a spôsobil nepatrné manko vo výrobe. Uvedeným opatrením boli vytvorené podmienky pre termínové splnenie dodávok pre externého odberateľa a zoptimalizované aktuálne zásoby vsádzky pre túto prevádzkareň. Zároveň boli vytvorené podmienky pre pravidelnú nákladku hotových výrobkov, najmä na začiatku augusta.

Vo valcovni bezšvíkových rúr boli v júli výrobné úlohy v distribučnej výrobe splnené, dokonca i mierne prekročené. Prispelo k tomu zníženie prestojov valcovacej trate, ktoré bolo druhé najnižšie v tomto roku. Menej sa nám už darilo v plnení plánovaných úloh nákladky, ktorá nebola splnená o niekoľko desiatok ton. V posledných mesiacoch pocíujeme nižší záujem o kotlové rúry, preto v priebehu júla došlo k zmene pracovného režimu na kotlovej linke, a to z nepretržitého, na päťdňový trojzmený. Pevne veríme, že ide len o prechodné obdobie, a že v nasledujúcich mesiacoch požiadavky narastú a umožnia plne využiť výrobnú kapacitu kotlovej linky.

Vo zvarovni rúr veľkých priemerov boli v minulom mesiaci plánované úlohy výroby splnené, do splnenia úloh nákladky chýbalo len niekoľko ton. Aj v júli sme vo zvýšenej miere pokračovali v práci vo výkonoch, expedične a aj fakturačne budú zrealizované v priebehu augusta. Dosiahnu-

BILANCIA JÚLOVÝCH VÝSLEDKOV

Júliom sa rok 2008 preklopil do svojej druhej polovice. Letné mesiace sú už tradične, v podmienkach našej akciovej spoločnosti, využívané na vykonanie stredných a generálnych opráv technologických zariadení v jednotlivých výrobných prevádzkarňach. Podľa plánu opráv boli v minulom mesiaci vykonané stredné opravy technologického zariadenia v prevádzkarni valcovňa bezšvíkových rúr, na rozhraní júla - augusta boli vykonané stredné opravy na zariadení v ťahárni rúr - výroba I, a v tomto mesiaci nás čakajú stredné opravy v oceliarni. Plánovanie stredných opráv si vynucuje životnosť niektorých technologických zariadení, ako aj obmedzenie dodávok z dôvodu čerpania dovoleniek u našich odberateľov.

tá hodnota vo výkonoch zlepšuje ekonomické výsledky prevádzkarene a zároveň umožňuje optimálnejšie využitie súčasných výrobných kapacít prevádzkarene.

V ťahárni rúr bola v júli veľmi dobrá situácia v odbyte bezšvíkových ťahaných rúr, čo sa odrazilo na dosiahnutých výsledkoch - výrobné úlohy boli prekročené. Hlavným dôvodom prekročenia bolo zvýšenie čistého pracovného času v dielni I., ktoré vzniklo z posunutia začiatku strednej opravy o tri pracovné dni. Posunutie strednej opravy bolo vynútené neskoršou

dodávkou chladiaceho kanála žihacej pece č.7, ktorá je najdôležitejšou akciou strednej opravy. Horšia situácia bola v plnení úloh nákladky, plánované úlohy neboli splnené a sklady hotovej výroby narástli. Dôvodom nespĺnenia nákladky bolo, že už ku koncu júla sa začali prejavovať obmedzenia z dôvodu čerpania dovoleniek u našich zahraničných odberateľov, ktoré budú kulminovať práve v auguste. Priaznivá situácia pokračovala v odbyte oblúkov a redukcií. Plánované výrobné úlohy boli splnené, do splnenia úloh nákladky chýbalo se-

dem ton.

Nepriaznivá situácia naďalej pokračovala v komodite zváraných rúr malých priemerov, úlohy výroby a nákladky splnené neboli. Požiadavky boli nízke, podstatná časť výroby bola pozváraná už v júni, preto bola operatívne do pracovného režimu vsunutá týždenná oprava a inšpekčná kontrola technologického zariadenia, a následne dvojtýždňová odstávka linky zváraných rúr. Časť zamestnancov čerpania dovolenky, iní vypo-máhali na finalizačných operáciách v ťahárni rúr.

V hutníckej druhovýrobe ne-

dosiahol počet zákaziek vo všetkých druhoch výrobkov, plánované zábery. Preto bolo nutné pristúpiť k nariadeniu týždenného celoprevádzkovej dovolenky. Výrobné úlohy a úlohy nákladky v týchto druhoch výrobkov splnené neboli.

EKONOMICKÁ OBLASŤ

V priebehu júla sa úroveň ceny šrotu znižovala, ale dopady zaznamenáme až v auguste. Aj zvyšovanie predajných cien sa v júli prejavilo len čiastočne a ich výraznejšie navýšenie predpokladáme v auguste a septembri.

Júl, z posudzovania plnenia výrobných úloh v hmotnostných ukazovateľoch v jednotlivých prevádzkarňach, bol dobrým mesiacom. Vplyvom postupného nárastu predajných cien výrobkov bude dosiahnutá najvyššia mesačná hodnota výroby tovaru, avšak naďalej, z dôvodu nepriaznivej vývoja nákupných cien, očakávame za júl prevádzkový výsledok - stratu. Počet augustových zákaziek je v najväčších výrobných prevádzkarňach naplnený v súlade s finančným plánom, menej zákaziek máme len v ťahárni rúr a v hutníckej druhovýrobe, v komodite zváraných rúr malých priemerov. Z titulu skrátenia strednej opravy oceliarne, plánujeme vyrobiť viac ocele a zmazať výrobné manko z predchádzajúcich mesiacov.

K plneniu vytýčených úloh prajeme celému kolektívu akciovej spoločnosti pevné zdravie a pracovnú pohodu. Tým, ktorí nastupujú na dovolenku, jej príjemné prežitie a dokonalé zotavenie a načerpanie dostatku nových síl.

Ing. Anton MOJŽIŠ,
asistent VR ŽP a.s.
Ing. Milan MAJER,
vedúci odboru
ekonomického
plánovania

Foto: A. Nociarová

Dochádzkový systém ako nástroj riadenia

(Dokonč. zo str. 1)

zároveň v maximálnej možnej miere využívali produktívne pracovný čas. K tomu ale potrebujeme, aby kontrolný mechanizmus fungoval a jednotliví „cachujúci“ využívali informácie, ktoré poskytuje dochádzkový systém na kontrolu dochádzky.

Po zhodnotení mesiacov apríl - júl 2008 môžeme konštatovať, že jednotlivé odborné útvary nespolupracovali pri testovaní dostatočne a vôbec nevyužívali možnosť porovnávania prechodov na pracovisku a cez vrátnicu. Práve analýza týchto údajov, spolu s priamym kontrolovaním pre-

chodov na pracovisku, môže priniesť žiadané údaje, ktoré potrebujeme pre nastavenie limitov. V súčasnosti už máme k dispozícii možnosť, ktorá vznikla ako požiadavka z testovania, aby bol navedený limit priamo na zamestnanca, nie iba útvary. To znamená, že dokážeme riešiť individuálne potreby. Aká je však skutočnosť? Celoplošné žiadosti o čas na očistu vo výške 10 minút určite nesvedčia o tom, že po útvaroch boli robené analýzy potrieb týchto časov. Keby tomu tak bolo, predpokladali by sme výstup požiadaviek po útvaroch nie uniformný, ale v rôznom roz-

medzí od 0 do 10 minút, prípadne i viac ako 10 minút, kde je na to naozaj dôvod. Ak si v dochádzkovom systéme vyberieme zamestnancov, ktorí potrebujú 10 minút na očistu, kvôli autobusovému spojeniu a tí istí zamestnanci už v limite do 5 minút, po ukončení pracovnej doby, prechádzajú vrátnicu, pýtajú sa, je to naozaj v poriadku? Zaoberali sa priami nadriadenými týmito informáciami a hovorili o nich so zamestnancami? Určite nie. Zvolili jednoduchšiu cestu - potrebujeme 10 minút pre všetkých. Môžeme konštatovať, že napriek prijatej zásade, aby zamest-

nanci neopúšťali brány fabriky skôr ako 10 minút po ukončení pracovnej doby (informácie o jej porušení má každý nadriadený k dispozícii v DS), nikto tieto informácie nevyužil a nezaoberal sa nimi.

Všetci vieme, že jediná cesta k prosperite spoločnosti vedie cez efektívne využívanie pracovnej doby, pretože i takto môže každý zamestnanec priamo ovplyvniť hospodársky výsledok. To, že mnoho zamestnancov opúšťa brány fabriky už v limite do 5 minút a prevažná väčšina v limite do 10 minút, nás nepresvedčilo o tom, že očista 10 minút je opodstatnenou požiadavkou pre všetkých. Ubezpečujem vás, že cez náhodný výber budeme priebežne hodnotiť prechody zamestnancov, dodržiavanie limitov a každý

štvrtok zverejňovať najviac a najmenej disciplinovaných. A s veľkou pravdepodobnosťou bude i to faktor na určovanie výšky odmien a samotného vianočného platu.

Do konca augusta 2008 bude rozhodnuté o nastavení limitov na očistu podľa revídovaných požiadaviek jednotlivých odborných útvarov a potom nastúpi ich vyhodnocovanie. Sme si vedomí toho, že je to otvorený systém, ktorý sa môže meniť podľa potrieb praxe, avšak ak má slúžiť ako nástroj pre riadenie pracovnej disciplíny, je nutné s ním pracovať, stotožniť sa so základnou myšlienkou a informáciami, ktoré poskytuje a naučiť sa ich na všetkých stupňoch riadenia využívať.

Ing. Mária Niklová,
personálna riaditeľka ŽP a.s.

Pracovná úrazovosť

V prvom polroku bolo v Železiarňach Podbrezová a.s. registrovaných 22 pracovných úrazov, z dôvodu ktorých bolo vymeškaných 721 kalendárnych

počtu pracovných úrazov na sto zamestnancov, bola najvyššia pracovná úrazovosť vo valcovni bezšvíkových rúr, doprave a centrálnej údržbe. Priemerná

prevádzkarni ťaháreň rúr (výroba 2), po jednom vo valcovni bezšvíkových rúr a v centrálnej údržbe. V porovnaní s minulým rokom došlo k zvýšeniu o dva úrazy.

Z dôvodu pracovnej úrazovos-

Z polročného rozboru bezpečnosti a ochrany zdravia vyberáme:

de závažného úrazu v prevádzkarni hutnícka druhovýroba, ktorý sa stal v posledný októbrový

pracovných plôch a strojov. **Najčastejšie k úrazom dochádzalo pri pracovných činnos-**

Najneopatrnejší sme boli v strede týždňa

Rok	Počet úrazov	Početnosť na 100 zamest.	Zameškané kalendárne dni	Percento PN
I. polrok 2008	22	0,58	721	0,11
I. polrok 2007	19	0,50	914	0,13
Rozdiel ±	+3	+0,08	-193	0,02

dni. Pri porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka došlo k zvýšeniu o tri pracovné úrazy a k zníženiu v oblasti zameškaných kalendárnych dní o 193.

početnosť za akciovú spoločnosť bola 0,58, čo v porovnaní s minulým rokom predstavuje zvýšenie o šesť percent. Podrobnejší rozbor úrazovosti poukazu-

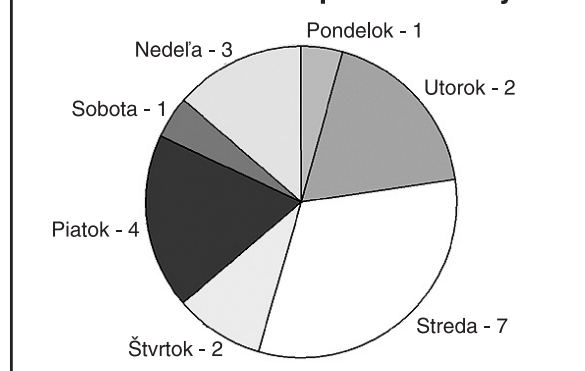
deň 2007 a v prvom polroku tohto roka zamestnanec vymeškal 97 dní.

Z pohľadu poranených častí tela: 12 prípadov poranenia zápästia a ruky, po tri prípady po-

tiach: chôdza, beh, stúpanie a klesanie (22,7), obsluha stroja, prísun alebo odsun materiálu (18,2) a upevňovanie, vešanie, zdvíhanie a nakladanie (13,6). Z materiálových činiteľov sa na

I. polrok	Vo	Vvr	Vt	Vz	Vhd	Gork	Te	Tcú	Td	Ez	Ost.
2008	1	7	6	-	-	-	-	6	2	-	-
2007	4	4	9	-	1	-	-	-	1	-	-
Rozdiel ±	-3	+3	-3	-	-1	-	-	+6	+1	-	-

Pracovná úrazovosť podľa dní v týždni

Závažný pracovný úraz v hodnotenom období nebol zaznamenaný.

K zvýšeniu pracovnej úrazovosti došlo v prevádzkarniach valcovňa bezšvíkových rúr, centrálnej údržba a doprava. K výraznému zvýšeniu úrazovosti v centrálnej údržbe došlo v dôsledku organizačných zmien, centralizácie prevádzkových údržbi, od 1. januára 2008.

Podľa početnosti, t.j. podľa

je na skutočnosť, že najviac pracovných úrazov bolo zaznamenaných v prevádzkarniach:

- valcovňa bezšvíkových rúr, v strediskách výroba lúp a rúr, úpravňa, expedícia,
- ťaháreň rúr, v stredisku ťažných stolíc výroby 2,
- centrálnej údržba, v stredisku výroba náradia.

V oblasti pracovnej úrazovosti žien sme zaznamenali štyri pracovné úrazy, z toho dva v

ti bolo vymeškaných 721 kalendárnych dní, čo v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2007 predstavuje zníženie o 193 dní. Priemerné percento pracovnej neschopnosti bolo 0,11 (menej o 0,02), priemerný denný stav práceneschopných boli štyria zamestnanci (menej o jedného) a jeden prípad pracovného úrazu bol priemerne liečený 33 dní (zníženie o 15 dní).

Dlhodobá pracovná neschopnosť bola zaznamenaná v prípa-

ranenia hrudníka, priehlavku a nohy pod ním, dve poranenia kolena a predkolenia a po jednom prípade poranenia hlavy, lakťa a predlaktia.

Zdrojmi úrazu boli: 45,4 percenta predstavoval materiál, bremená a predmety, 40,9 percenta pracovné, cestné priestory a pády osôb a 9,1 percenta zdvíhadlá, dopravníky a zdvíhacie pomôcky.

Dva ukazovatele objasni príčiny úrazov, z ktorých najčas-

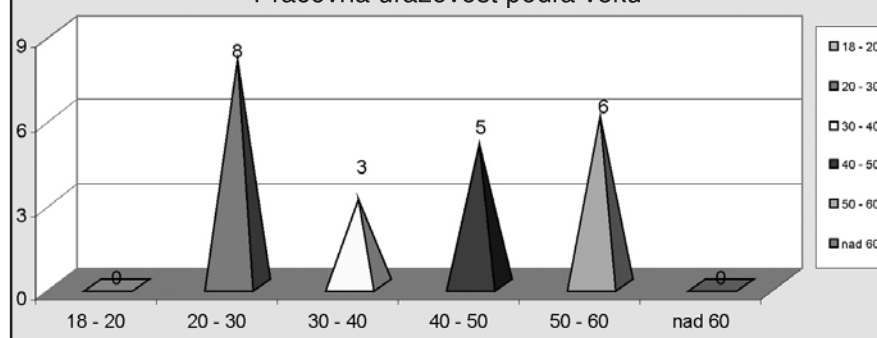
úrazovosti podieľali: 36,4 percentami opracované dielce alebo súčiastky, 13,6 percentami povrchy na prízemí a podlahy, a 9,1 percentami obrábacie stroje.

Pracovná úrazovosť podľa:

- **veku** - v kategórii 20 - 30 ročných bolo osem úrazov, 30 - 40 ročných tri, päť úrazov bolo v kategórii 40 - 50 ročných a šesť u 50 - 60 ročných,

- **mesiacov**, najnepozornejší sme boli v januári (6 úrazov),

Pracovná úrazovosť podľa veku

Rozbor pracovnej úrazovosti v jednotlivých prevádzkarniach

Prevádzkareň	Počet zamestnancov	Počet úrazov	Početnosť	Zameškané kal. dni	Percento PN
Oceliareň	264	1	0,38	42	0,08
Valcovňa rúr	558	7	1,25	194	0,19
Ťaháreň rúr	1054	6	0,57	160	0,08
Zvarovňa rúr	56	-	-	-	-
Hutnícka druhovýroba	53	-	-	97	1,01
Riadenie kvality	149	-	-	-	-
Energetika	189	-	-	-	-
Centrálnej údržba	701	6	0,85	145	0,11
Doprava	174	2	1,15	83	0,26
Zásobovanie	76	-	-	-	-
Ostatné útvary	486	-	-	-	-
ŽP a.s.	3760	22	0,58	721	0,11

tejšie boli nedostatky osobných predpokladov a riziko práce (90,9 percenta) a 9,1 percentami sa pod úrazy podpísalo používanie nebezpečných postupov a spôsobov práce.

K pracovným procesom, pri ktorých najčastejšie došlo k úrazu, patrili: údržba, oprava, ladenie a nastavenie (22,7 percenta), výroba a spracovanie materiálu (18,1), rovnaký podiel - 13,6 percentný, bol pri skladovaní - všetkých typov, čistení

nasledovali marec a máj so štyrmi úrazmi, v júni a apríli sme zaznamenali zhodne po tri úrazy a vo februári dva úrazy,

- **dni** - po jednom úraze pripisujeme pondelku a sobote, dva úrazy boli vo štvrtok, tri v nedeľu, po štyri v utorok a piatok a najmenej bezpečne sme pracovali v stredu (7 úrazov),

- **zmien** - po osem úrazov bolo zhodne v prvej a druhej pracovnej zmene a šesť ich bolo v tretej zmene.

Odškodnenie, regresy

V zmysle Zákona č. 311 z roku 2001, Z. z. v platnom znení, bolo v železiarňach za sledované obdobie odškodnených 22 pracovných úrazov. Dva prípady, z dôvodu porušenia zásad bezpečnosti práce, boli odškodnené len čiastočne. Odškodnených, v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. v platnom znení, bolo aj

trinásť evidovaných úrazov, v rámci ktorých zamestnanci boli v lekárskom ošetrení, avšak liečenie ich zranenia si nevyžadovalo pracovnú neschopnosť.

Za pracovné úrazy bolo v prvom polroku postihnutým vyplatených 412 460 korún, z toho úrazový príplatok za dočasnú pracovnú neschopnosť predstavoval 104 666 korún, náhrada za bolesť 291 674 korún a za sťaženie spoločenského uplatnenia 16 120 korún.

Nepracovná úrazovosť

Za prvý polrok bolo u zamestnancov našej firmy zaznamenaných 83 nepracovných úrazov, v dôsledku čoho vymeškali 3 391 kalendárnych dní. Pri porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka došlo k zníženiu o desať nepracovných úrazov a 381 zameškaných kalendárnych dní. Početnosť na sto zamestnancov bola 2,20 (-0,25), percento pracovnej neschopnosti dosiahlo 0,50 (-0,05), priemerný denný stav práceneschopných predstavoval osemnásť zamestnancov (-2). Jeden prípad nepracovného úrazu bol priemerne liečený štyridsať dní (zhodne s minulým rokom).

Vykazované ukazovatele nepracovnej úrazovosti však nie sú reálne, pretože v zmysle Liečebného poriadku na hláseniach o dočasnej pracovnej neschopnosti pre za-

mestnávateľa, nie sú špecifikované diagnózy ochorení a druhy úrazov.

Pri rozširovaní sociálno-zamestnaneckých výhod uzavrela firma s Allianz - Slovenskou poisťovňou, a.s., zmluvu o úrazovom poistení svojich zamestnancov, podľa ktorej sa poistenie vzťahuje na všetky úrazy, ku ktorým došlo pri pracovnej i mimopracovnej činnosti po celých 24 hodín. Poistení sú všetci zamestnanci železiarni, ako aj zamestnanci dcérskych spoločností. Polročné plnenie záväzkov si z tejto zmluvy uplatnilo 126 zamestnancov. Poisťovňa zamestnancom vyplátila denné odškodné za trvalé následky a smrť vo výške 599 260 korún.

(Pokračovanie v budúcom čísle)

V čase nastupujúcej letnej sezóny, začiatkom mája, sa ponúka jedna z možností ako si predĺžiť pobyt na snehu – vybrať sa za ním na sever. Nórsko so svojimi horami, ľadovcami a nekonečnými náhornými planinami je doteraz málo objavenou krajinou pre skialpinistov.

Spolu s Mišom Jourom sme využili ponuku známeho, ktorý organizoval výpravu za najvyššími horami Škandinávie. A tak sadáme do osemmiestneho mikrobusu, obloženého batožinou a skialpinistickým výstrojom v centre Bratislavy, za horúceho poledného rána. Ešte chvíľka predstavovania sa navzájom s ostatnými členmi, ktorým jednoznačne kazíme vekový priemer a už štartujeme, aby sme stihli večerný trajekt z nemeckého Rostocku. Je to výhodná alternatíva, spájajúca možnosť oddychnúť si počas nočnej plavby a zároveň sa posunúť o ďalších päťsto kilometrov k cieľu. Tesne pred deviatou hodinou večer sa zaraďujeme do dlhjej kolóny kamiónov a áut, nalodujúcich sa do osemposchodového plávajúceho obra spoločnosti Scandilines. O siedmej ráno sme už zas suchozemci a zo švédskeho prístavu Treleborg smeruje naša 2100 kilometrová trasa, západ-

cou, na naše skialpinistické pomery, v luxusnej chate a konečne si môžeme pripíť s našim šoférom a sprievodcom v jednej osobe, ktorého všetci prezývajú Sancho, podľa mena jeho cestovky.

Ráno nás víta modrou oblohou, čo je výzva nepremeškať pekné počasie, ktoré je v tejto oblasti veľmi premenlivé a tak sa presúvame na štart našej zahrievacej túry okolo jazera Gjende s výstupom po ľadovci na 2 258 metrový vrchol Besshoe. Na prechod krížom cez zamrznuté jazero, ktorý mimochodom pred dvoma rokmi absolvoval známy slovenský polárnik Peter Valušák, sme si netrúfli, čo nám predĺžilo trasu o desať kilometrov. Ešte že sa dá šľapať až do jedenástej v noci. Pohla-

Letná cesta za snehom

ným pobrežím k nórskej hraniciam, do Osla. Dvojhodinová prestávka v meste bola spojená s prehliadkou jedinečného múzea, vlastniaceho originál známeho lode Fram, na ktorej objavovali tajomnú Arktídu známi polárni bádatelia. Prehliadka osobných kajút týchto legiend, s originálnymi dobovými predmetmi, zbraňami a autentickým výstrojom, víala do nás trochu zimnej atmosféry. Táto sa behom zvyšných ôsmich hodín cesty, kedy už náš mikrobús stúpala do stredozemia bohatého na hory, postupne stávala realitou. Jotunheimský národný park, rozkladajúci sa na rozlohe 1 145 kilometrov štvorcových, s najvyšším vrcholom krajiny Galdhøpiggen (2 469 m. n. m.) nás privítal nádhernou scenériou hôr a zamrznutých jazier. Ťažko opisateľný dojem zo záverečných kilometrov horskej cesty, doslova vykrojenej v snehu, ešte umocňovali lúče slnka vytvárajúce zvláštnu tieňohru od hrebeňov na bielych rozľahlých pláňach.

Všade dohľad množstvo drevených chatiek so šikmými trávnatými strechami, v tmavočervených odtieňoch, typických pre tieto oblasti. Nikde ani živý duše, jediným našim sprievodcom je slnko akoby vôbec nerešpektujúce, že u nás je už dávno tma.

Ubytovávame sa niečo pred polno-

dy na okolité dvojtisícovky, ktorých je tu vyše dvesto, olemované oblakmi zvláštnych diskových tvarov vo vrstvách nad sebou, v nás rezonujú do neskorej noci.

Tieto boli zrejme signálom zmeny počasia a tak sme nútení zmeniť plán pre druhý deň. Presúvame sa asi osemde-

siat kilometrov severo-východne ďalej od hradby snehovo búrkových mračien, prichádzajúcich od mora do národného parku Rondane. Ide o náhornú planinu o rozlohe 962 kilometrov štvorcových nad úrovňou lesa, končiacu v týchto zemepisných šírkach už pri nadmorskej výške osemsto metrov. Darí sa tu už len zvláštnemu žitobielému lišajniku, ktorý je nenahraditeľným zdrojom potravy sobov počas zimy a kde-tu vidieť zakrsnú brezu. Odmenu za štvorhodinové putovanie po planine je pohľad na jazero Rondvatnet, vklí-

ené medzi dve pohoria tak, že ich strmé skalné steny končia priamo v jazere. Pastva pre oči a objektív fotoaparátu, najmä keď miestami na oblohe vykukne slnko.

Úspech túr po nórskej horách závisí od počasia, teda dobrej vôle horských škriatkov, symbolov severskej prírody – Trolov. Sošky týchto škaredo-rozkošných postaviek v rôznych veľkostiach, opradených množstvom legiend, dostať vo všetkých obchodoch so suvenírmi. V snahe získať si ich náklonnosť si aj ja kupujem jednu z

nich. Vyplatilo sa. Na ďalšie ráno naša cesta vedie smerom k fjordu, ktorý je hodnotený ako najkrajší v Nórsku a nazýva sa podľa mestečka Geiranger, ležiacom na jeho brehu. Prevažnú časť roka je spojené s okolím len lodnou dopravou, pretože jediná cesta, vedúca priesmykom, je v zimných mesiacoch pod snehom a v niektorých častiach zasypaná lavínami. Vydávame sa po nej, samozrejme na lyžiach, pretože je neprejazdná a vidieť len špičky dopravného značenia vyčnievajúceho zo snehu. Prechádzame v bezpečnom rozostupe cez spadnutú lavínu, ktorá skončila pod nami v blízkom jazere, pričom ešte neodtrhnuté visiace snehové dosky na protihlhom svahu čakajú na svoj čas. Úzka roklina sa postupne otvára a za ňou sa zrazu objavuje úzka asfaltová cesta. Špeciálne upravený pásový bager a dve obrovské snežné frézy sa ju snažia spriechodniť. Mantiely snehu dosahujú miestami neuveriteľných osem metrov, pričom tieto mechanizmy v nich mi pripadajú ako detské hračky. Než sa prerýpu po krížovatku, čaká ich ešte poriadna fuška – pomyslím si, pričom práve začína husto snežiť. Po zhruba piatich hodinách dosahujeme 1484 metrový výhľadový vrchol Dalsnibba. Je to jeden z najvyšších cieľov komerčných turistických cestoviek s nádherným výhľadom z kolmej skalnej steny na Geirangerfjord.

Tie si ale musia ešte nejaký mesiac počkať, dnes je tu vďaka snehu a lesným škriatkom len pre nás.

Ing. Karol Slabák + foto

* čitateľská súťaž * čitateľská súťaž * čitateľská súťaž *

170. výročie dychovej hudby

Na prelome storočí

Pre Dychovú hudbu Železiarní Podbrezová boli významnými aj dva posledné roky minulého storočia. V roku 1999 zastupovala Slovensko na 20. Österreichisches Blasmusikfest vo Viedni, na veľkom (monstre) koncerte, ale aj na samostatných koncertoch v oddychových zónach mesta. Pokračovala vystúpením na 28. ročníku regionálneho festivalu dychových hudieb vo Valaskej, kde pod hosťovskou taktovkou kapelníka vojenskej hudby Jozefa Kráľa odohrala, s ostatnými dychovými hudbami, pochod – Kriváň od Adama Hudeca. V septembri v 38. ročníku medzinárodného festivalu EURO – Musiktage Bösel, v kategórii kráľovských veľkých orchestrov obhájila naša dychovka druhé miesto z roku 1997 (rovnaké umiestnenie vtedy obsadil v kategórii kapelníkov aj Pavel Šiansky). „Vašou spoluúčasťou sa stali posledné EURO hudobné dni v tomto storočí nezabudnuteľným zážitkom. Osobitne príjemnou spo-

mienkou sú pre nás a divákov vaše svižné, dobrú náladu prinášajúce vystúpenia v rámci medzinárodného stretnutia ľudovej hudby v sobotňajšom euro-stane,“ píšu v ďakovnom liste organizátori Alays Gelhaus a Margareta Aufenanger.

Dychová hudba ŽP a.s. sa v rámci Hudobného leta 2000 zúčastnila regionálneho festivalu „Popoludnie s dychovkou“ vo Valaskej, prijala pozvanie na festival v žarnovickom regióne, kde vystupovala ako hosť programu. Účasť na celoslovenskom festivale Pádiveho Trenčín sa už stala tradíciou. V tomto roku k povinnej skladbe – Slovenskému tancu č. 1, ako aj technicky náročným skladbám Pavla Šianskeho, ktorú napísal pre medzinárodnú súťaž v slovinskom Maribore. V Trenčíne ju podbrezovská dychovka uviedla v slovenskej premiére. S uvedeným programom si Dychová hudba Železiarní Podbrezová vybojovala vo svojej kategórii „zlaté pásmo“. Zároveň zís-

poroty, za najlepší sólový výkon, odmenený L. Wiessinger. Miléniový rok náš orchester ukončil slávnostnými vystúpeniami

Mažoretky zo Základnej umeleckej školy z Benešova tancovali s podbrezovskou hudbou v Petersdorfe (na 38. ročníku Euro – Musiktage Bösel v r. 1999)

kala Cenu mesta Trenčína za najlepšiu interpretáciu povinnej skladby. Do tretice bol osobitnou cenou k 160. výročiu založenia podbrezovských železiarní.

V. Kúkolová

Kupón č. 13

Otázka: Uvedte názov skladby P. Šianskeho, ktorá mala premiéru v Trenčíne.

(Odpovede posielajte do redakcie do desiatich dní od vydania tohto čísla.)

Správna odpoveď 12. kola: Po prvý raz bola dychovka zaradená do zlatého pásma v roku 1998.

Spomienky

„Ten deň bol plný slz a žiaľu. Odišiel si v tichosti, bez slova a rozlúčky. Keď prideme k tvojmu hrobu, skloníme vždy hlavu dolu. Oči plačú, srdce bolí, veď sme ňa vždy radi mali. To, že čas rany hojí je len klamné zdanie, zostáva bolesť a tiché spomínanie.“

Dňa 11. augusta bude tomu šesť rokov, čo nás opustil syn, otec, brat a starý

Branislav POBOŽNÝ
z Brezna, rodák z Hronca.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Ďakuje rodina Pobožná

...

Dňa 8. augusta uplynie šesť rokov odvtedy, čo nás navždy opustila naša drahá manželka, mama a stará mama

Helena HONKOVÁ
z Podbrezovej.

Ďakujeme všetkým, ktorí jej venujú tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína smútiaca rodina

...

„Pre každého z nás existuje niekto, kto pre nás znamená celý svet. O to ťažšie je stratit ho a uchovávať len v spomienkach.“

Dňa 7. augusta uplynul smutný rok bez milovaného manžela, otca a starého otca

Pavla KVIETKA
z Brezna.

S veľkou láskou a úctou spomínajú manželka, dcéry s rodinami, vnúčatá Lucka, Ivanka, Zuzka a Jakubko a ostatná rodina

...

Dňa 15. augusta si pripomenieme smutné, a nedežité, štyridsiate prvé narodeniny nášho milovaného syna

Petra CHOVANA
z Mýta pod Ďumbierom.

Vy, ktorí ste ho poznali a mali radi, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomínajú rodičia, bratia Ján a Slávko s rodinami a ostatná rodina

Odišli do dôchodku

V júli odišla do dôchodku
Margita GOTTLIEBOVÁ,

a do predčasného a invalidného dôchodku

Ing. Bohumil SVOBODA a Borivoj BARBIERIK.

V mene vedenia Železiarní Podbrezová a.s. im ďakujeme za odvedenú prácu a do ďalších rokov prajeme veľa slnečných dní.

Správne znenie letnej krížovky z čísla 15.: Pre svet som iba niekto, pre niekoho som celý svet. Cenu víťazovi žrebovania, Milanovi Spišiakovi z centrálnej údržby, venovala Ing. Anna Kováčová riaditeľka Zaninoni Slovakia.

INZERTNÁ

Predám el. kosačku so zberným košom, plynový sporák a piecku – krb na 10 kg plynovú bombu. Kontakt 0910 300831

Horehronské múzeum prezentuje vlastnú zbierku liturgických odevov a iných textílií, prevažne rímskokatolíckej cirkvi (používaných počas cirkevných obradov v minulosti, pred II. vatikánskym koncilom), ale tiež obradové rúcha a doplnky gréckokatolíckej a evanjelickej cirkvi, prostredníctvom výstavy Reč liturgického rúcha. Inštalovaná je od 16. júla v priestoroch Meštianskeho domu na Námestí generála M. R. Štefánika 13 v Brezne a potrvá do 30. septembra.

Pozývame vás

Celonárodná výstava kaktusov a sukulentov, unikátna expozícia barinných rastlín, kvetinami vyzdobené historické kočíky, okrasné dreviny a hlavne množstvo letných kvetov – to všetko bude patriť k lákadlám letnej etapy výstavy a veľtrhu FLÓRA Olomouc 2008. Brány najväčšieho a najstaršieho českého i česko-slovenského záhradníckeho sviatku, ktorý

oslavuje jubilejný päťdesiatku (prvá výstava v Olomouci bola v auguste 1958) budú záujemcom otvorené od 21. do 24. augusta, denne od 9. do 18. hod.

Na Výstavu rezaných kvetov a kvitnúcich črepníkových rastlín z našich záhrad a domácností, ktorá sa uskutoční 15. – 17. augusta v Klube dôchodcov v Lopeji, v sobotu od 9. – 18. hod. a v nedeľu od 10. – 16. hod. Preberanie kvetov a prác bude 15. augusta od 14. – 17. hod.

Podakovania

Ďakujeme všetkým známym a bývalým spolupracovníkom, ktorí sa 19. júla prišli rozlúčiť s

Vladimírom ŠKODOM z Brezna.

Ďakujeme za prejavy sústrastí a kvetinové dary, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ. Za dôstojnú rozlúčku ďakujeme Dychovej hudbe Železiarní Podbrezová.

Smútiaca rodina

Ďakujeme všetkým priateľom, známym, bývalým spolupracovníkom a susedom, ktorí sa prišli rozlúčiť s našou milovanou manželkou, matkou a babičkou

Vierou ŠKOROVU

z Podbrezovej.

Ďakujeme za prejavy sústrastí, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ. Za dôstojnú rozlúčku ďakujeme Obecnému úradu v Dychovej hudbe ŽP.

Smútiaca rodina

Jazykové okienko

Jednou zo stálych informácií, ktoré prinášajú oznamovacie prostriedky, je informácia o hodnote našej koruny a iných mien. V súvislosti s tým bežne čítame, ale aj počujeme z úst finančníkov, ekonómov, politikov i publicistov, napr. takéto vyjadrenia: slovenská mena posilnila približne o 3 percentá, dolár oslabil voči euru, slovenská koruna opäť ráno zhodnotila.

Možno si niektorí používatelia slovenčiny na podobné formulácie zvykli, ale isto je dosť takých, na ktorých pôsobia rušivo. Je to preto, že slovesá posilniť, oslabiť, zhodnotiť sú predmetové a vyžadujú si pri sebe predmet. Napríklad posilniť obranyschopnosť, oslabiť pozíciu, zhodnotiť výnosy. Aj v citovaných vetách sa pri týchto slovesách žiada doplniť predmet, ktorým je v daných prípadoch slovo kurz: slovenská mena posilnila svoj kurz približne o 3 percentá, dolár oslabil svoj kurz oproti euru, slovenská koruna opäť ráno zhodnotila svoj kurz. Ak predmet chýba, treba v takýchto vetách použiť zvrtné slovesá posilniť sa, oslabiť sa, zhodnotiť sa – slovenská mena sa posilnila približne o 3 percentá, dolár sa oslabil oproti euru, slovenská koruna sa opäť ráno zhodnotila. Želany význam možno vyjadriť aj synonymnými nezvratnými slovesami zosilniť a oslabnúť (pri slovese zhodnotiť takýto náprotivok nemáme): slovenská mena zosilnila približne o 3 percentá, dolár oslabil oproti euru.

Aj po určení konverzného kurzu koruny a zavedení eura sa budeme zaujímať o pohyb kurzov mien a budeme dostávať príslušné informácie. Mali by byť formulované tak, aby úsilie o rýchle, úsporné vyjadrenie nespôsobovalo jazykový šum.

Silvia Duchková,

Jazykovedný ústav L. Štúra SAV

Z jubilejného tenisového turnaja sponzorov

Klein obhájil vlnajšie víťazstvo

Jubilejný, desiaty ročník tenisového turnaja o Putovný pohár riaditeľa ŽP Šport, a.s., sa uskutočnil 2. augusta za účasti pozvaných sponzorov a sympatizantov tohto športu. Dvojhry i štvorhry súťažiaci odohrali na kurtoch Tenisového areálu v Podbrezovej. V dvojhrač sa v dvoch skupinách vystriedalo osemnásť hráčov, z ktorých vlnajšie víťazstvo obhájil Peter Klein ml. (na snímke I. Kardhordovej pri preberaní víťaznej trofeje – Putovného pohára riaditeľa ŽP Šport, a.s.). V štvorhrač bojovalo o prvenstvo dvanásť dvojíc, najlepšie sa darilo hráčom Norbertovi Mrázikovi a Lubomirovi Magútovi z TPV Technology. *vk*

Roháče – Podbiel

Prvú augustovú nedeľu sa uskutočnil 20. ročník cestného behu Roháče – Podbiel. V konkurencii 50 bežcov, trať dlhá 23 kilometrov, vynikajúco zvládli dvaja naši maratón-

ci. V celkovom hodnotení skončil Pavol Faško na štvrtom mieste, keď v kateg. nad 40 rokov bol druhý a Peter Mikoviny, v kateg. nad 50 rokov, dobehol štvrtý. *(pf)*

Kolkárske družstvo v rakúskom Schleiningu opäť úspešné

Eva Bábellová víťazkou turnaja

V rakúskom meste Schleining sa 21. júla až 3. augusta uskutočnil ženský turnaj v kolkoch STECO CUP 2008, ktorého sa zúčastnili hráčky Čiech, Rakúska a Slovenska. Víťazkou turnaja jednotlivcov sa stala Eva Bábellová zo ŽP Šport, a.s., výkonom 596 kolov. Družstvo v zložení Eva Bábellová (596), Gabriela Kuchárová (583), Katarína Micanová (549) a Iveta Vaňková (541) obhájilo vlnajšie prvenstvo v tomto turnaji. Výsledky ostatných hráčok z Podbrezovej – Jana Turčanová (539), Edita Hiadlovská (536), Ivana Makovníková (498) a Dominika Kyselícová (492).

(kys)

Potvrdili nomináciu na ME

Na strelnici Šimáň v Predajnej sa 3. augusta konal 27. ročník Memoriálu hrdinov SNP v letnom biatlone s účasťou pretekárov z Čiech, Maďarska, Rumunska, Švédska a Ukrajiny. Víťazstvom vo svojich kategóriách si účasť na Majstrovstvá Európy v letnom biatlone 13. – 17. augusta v bulharskom Bansku, potvrdili

aj členovia Oddielu bežeckého lyžovania a biatlonu - Peter Ridzoň, Peter Kazar a Jana Pastúchová.

Umiestnenie našich pretekárov v jednotlivých kategóriách - **dorastenci A:** 1. Rudolf Michalovský, 2. Ondrej Švantner, 4. Martin Kvačkaj, 10. Jakub Fendek, 15. Ján Kratochvíla, 16. Jakub Medveď, **do-**

rastenci B: 1. Peter Kazar (na snímke), 3. Peter Berčík, **juniori:** 1. Peter Ridzoň, **ženy A:** 1. Vladimíra Tlčeková, **dorastenci A:** 2. Andrea Hôrčíková, 4. Katarína Kupcová, 7. Simona Kubišová, **dorastenci B:** 1. Jana Pastúchová. Umiestnenie veteránov v kategóriách - **ženy B:** 1. Viera Kubacká, **muži C:** 7. Peter Zelinka, 8. Marian Kazar, 9. Jozef Babka. Žiaci boli rozdelení do troch kategórií, s umiestnením - **kateg. A:** 7. Tomáš Longauer, **kateg. B:** 20. Matej Medveď, **kateg. C:** 6. Martin Brezina, 9. Michal Marčok, 10. Peter Seifert.

V prestávke memoriálu sa uskutočnil pretek kategórie prípraviek. Z dievčat bola 3. Veronika Sojaková, 4. Zuzana Longauerová a z chlapcov skončil 2. Dušan Petko.

Po hlavných pretekoch nasledovala disciplína - letný biatlon zo vzduchových zbraní, v ktorej sa víťazkou kategórie žien do 40 r. stala Viera Kubacká, Marian Kazar v kateg. mužov 51 - 60 r. bol 5. a v kategórii 61 - 70 r. zvíťazil Jozef Babka. *(mk+foto)*

* Letná krížovka * Letná krížovka * Letná krížovka *

V tajničke sa ukrýva hebrejské príslovie: "V mojom kraji platí..."
Vylúštenú tajničku zasielajte do redakcie do desiatich dní od vydania tohto čísla.

Autor: PK	Lesná správa	Internet Protocol	druh slaných tyčínik	budhistický kňaz	vežovitá orientálna budova	osobné zámeno	Nil po česky	tím, športové družstvo	T3	rímska dvojka	najvyššia karta	začiatok dňa	pálenka z ryže
obchodný reťazec				most po francúzsky buničina					ženské meno (5.10.)				
T5									panovnícky titul krik, blak				
	lesné zviera	chorvátske letovisko malá koruna				sídlo v Kongu ten, čo žije osamote				osobné zámeno patriaca Adamovi			
EČV Veľkého Krtíša			jeden z mušketierov				vymedzenie, hranica				anglický súhlas		
povrchová baňa				prvý muž český súhlas (hov.)				čira te-kutina skr. slov. meny				fínske jazero	toľko po česky
rázovité oblečenie					meno Komenského vhodné				značka motor. olejov hl. mesto Nórska				
Pomôcky: INARI, LARU, UMAG	patriaci ujovi cestovný doklad					malé oje odporovacia spojka				T2			
zvyšky stromov				vodné stavby predložka				stenal Slovenská republika					
podmienkova spojka			pozýva					oslavuj (básn.)				japonská dĺžková miera	
zvrtné zámeno			poodieraj					čierne zlato				koncovka zdobnelín	